

พฤติกรรม การคัดแยกขยะรีไซเคิลของประชาชนในตำบลบ้านระกาศ จังหวัดสมุทรปราการ
The recycling behavior of people in Ban Rakad Subdistrict Samut Prakan Province

นางสาวรัสรินทร์ รวมทรัพย์ทวี
Russarin Ruamsupthawee

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่อง พฤติกรรม การคัดแยกขยะรีไซเคิลของประชาชนในตำบลบ้านระกาศ จังหวัดสมุทรปราการ นี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ที่มีผลต่อพฤติกรรม การแยกคัดขยะรีไซเคิล 2) เพื่อศึกษาทัศนคติที่มีผลต่อพฤติกรรม การแยกคัดขยะรีไซเคิล 3) เพื่อศึกษาพฤติกรรม การคัดแยกขยะรีไซเคิลของประชาชน ตำบลบ้านระกาศ จังหวัดสมุทรปราการ ประชากรที่อาศัยอยู่ในตำบลบ้านระกาศ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 400 คน โดยการส่งแบบสอบถาม ใน Line application และใช้ google form ในการเก็บข้อมูล สถิติที่ใช้ในงานวิจัยคือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้ สถิติไคสแควร์ (Chi-Square) ในการวิเคราะห์ ในการทดสอบปัจจัยส่วนบุคคลและพฤติกรรม การคัดแยกขยะ 6WIH

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 20 – 39 ปี โสด จบการศึกษา ระดับชั้นปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท/โรงงาน มีรายได้ 10,001 – 30,000 บาท พบว่าตัวท่าน มีการคัดแยกขวดพลาสติกในครัวเรือนมากที่สุด โดยช่วงเวลาที่มีการนำขยะรีไซเคิลไปทิ้งเป็นประจำ คือเวลา 16.00 น.-19.00น. ส่วนใหญ่จะมีการคัดแยกขยะรีไซเคิลไว้เป็นประจำ เพื่อให้ง่ายต่อการทิ้ง และมีการคัดแยกขยะที่บ้านมากที่สุด หลังจากคัดแยกแล้วมีการจัดการขยะรีไซเคิลโดยการแยกไว้เป็นประเภทเตรียมขาย หรือนำกลับมาใช้ใหม่ได้ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกัน มีผลต่อมีผลต่อพฤติกรรม การคัดแยกขยะรีไซเคิลของประชาชน ตำบลบ้านระกาศจังหวัดสมุทรปราการที่ต่างกัน ในส่วนของทัศนคติด้านการคัดแยกขยะที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรม การคัดแยกขยะรีไซเคิลที่ต่างกัน พบว่า ทัศนคติด้านการคัดแยกขยะ กับพฤติกรรม การคัดแยกขยะรีไซเคิล ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ : ปัจจัยส่วนบุคคล, ทัศนคติด้านการคัดแยกขยะ, พฤติกรรม การคัดแยกขยะรีไซเคิล

Abstract

Research on Recycling Waste Sorting Behavior of People in Ban Rakad Subdistrict Samut Prakan Province this has a purpose to study personal factors that affects recycling waste sorting behavior To study attitudes affecting recycling waste sorting behavior To study the behavior of recycling waste sorting of people. Ban Rakad Subdistrict Samut Prakan Province The sample group was People living in Ban Rakad Subdistrict Samut Prakan Province, 400 people by sending a questionnaire in Line application and use google form to collect data The statistics used in the research were frequency, percentage, mean and standard deviation, and Chi-Square statistic was used for analysis. In the test for personal factors and waste sorting behavior 6W1H.

The results of the study revealed that the majority of the samples were male. Age between 20 - 39 years old, single, graduated with a bachelor's degree. Working as a company/factory employee, earning 10,001 – 30,000 baht, it was found that you have the most sorting of plastic bottles in your household. By the time when recyclable waste is regularly disposed of at any time, which is from 4:00 PM to 7:00 PM. to make it easier to throw away and has the most waste sorting at home After sorting, the waste is recycled by separating it into a ready-to-sell category. or can be reused

The hypothesis testing revealed that personal factors were gender, age, status, educational level, occupation and income that were different. It affects the behavior of people in recycling waste sorting. Ban Rakat Subdistrict different provinces of Samut Prakan

Different attitudes towards waste separation There was an effect on different recycling waste sorting behaviors. with recycling waste sorting behavior not statistically significant

Keyword : Personal factors, Attitudes on waste separation, Recycling waste sorting behavior

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาขยะ เป็นหนึ่งใน Global issues ซึ่งทั้ง โลก รวมทั้งประเทศไทยกำลังเผชิญอยู่ ก่อให้เกิดผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากก่อให้เกิดน้ำเสียและส่งกลิ่นแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์และสัตว์ด้วย ยกตัวอย่างเช่น ขยะพลาสติกที่ย่อยเป็นนาโนพลาสติก เข้าไปแทรกซึมอยู่ในร่างกายของสัตว์ทะเล หากมนุษย์นำมาบริโภค สารพิษเหล่านี้จะเข้าไปตกค้างอยู่ในร่างกายด้วยเช่นกัน สถิติงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสาร Science Advances เดือนตุลาคม ปี 2563 พบว่า ประเทศไทยมีการสร้างขยะพลาสติกต่อประชากรสูงเป็นอันดับที่ 5 ของโลก โดยมีปริมาณขยะพลาสติก 4,796,494 ตัน/ปี (หรือราว 69.54 กิโลกรัม/ปี/คน) และมีสัดส่วนขยะพลาสติกในขยะทั่วไปมากเป็นอันดับที่ 3 ของโลก ปริมาณพลาสติกในประเทศไทย แบ่งเป็นประเภทถุงพลาสติก 1.11 ล้านตัน ขวดพลาสติก 0.40 ล้านตัน แก้ว ก่อผล และถาดพลาสติก 0.23 ล้านตัน ตามลำดับ (ที่มา: "กรมอนามัย" ชี้ สถิติวิจัย"ไทยสร้างขยะ"มากติดอันดับ3ของโลก - TOPNEWS) ในปีพ.ศ.2561 ประเทศไทยมีปริมาณขยะมูลฝอยจากชุมชนเกิดขึ้นประมาณ 27.93 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา คิดเป็น ร้อยละ 2 อัตราการเกิดขยะมูลฝอยต่อคน เพิ่มขึ้นจาก 1.13 เป็น 1.15 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน เนื่องจาก การขยายตัวของชุมชนเมือง และการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตจากสังคมเกษตรกรรมสู่สังคมเมือง การเพิ่มขึ้นของประชากร การส่งเสริมการท่องเที่ยว การบริโภคที่เพิ่มมากขึ้นส่งผลให้ปริมาณขยะมูลฝอยในหลายพื้นที่เพิ่มมากขึ้น สำหรับการจัดการขยะมูลฝอยดังกล่าว นั้น ได้ถูกคัดแยกและนำกลับไปใช้ประโยชน์ 9.76 ล้านตัน (ร้อยละ 35) ถูกนำไปกำจัดอย่างถูกต้อง 10.85 ล้านตัน (ร้อยละ 39) กำจัดไม่ถูกต้อง 7.32 ล้าน ตัน (ร้อยละ 26) ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนส่วนหนึ่งเป็นขยะพลาสติก ประมาณ 2 ล้านตัน สามารถนำเข้าสู่ ระบบรีไซเคิลประมาณ 500,000 ตัน ส่วนของเสียอันตรายจากชุมชนมี 6.4 แสนตัน เป็นซากผลิตภัณฑ์ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ร้อยละ 65 และอื่น ๆ เช่น ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่ ร้อยละ 35 โดยได้รับ การจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ 13 (ที่มา: บทคัดย่อถอดบทเรียนความสำเร็จจากการจัดการขยะของประเทศญี่ปุ่น สิงคโปร์ เกาหลีใต้และไต้หวัน วนิดา เสริมเหลา และ สุภา วัฒนกร วงศ์ธนวุฒ วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ที่มา: กรมควบคุมมลพิษ, 2561 : 56) ในประเทศไทย มีวิธีการจัดการกับขยะมูลฝอย โดยให้ประชาชนคัดแยกขยะเองภายในครัวเรือน แม้จะมีกฎหมายบังคับแต่ประชาชนก็ไม่ปฏิบัติตามเท่าที่ควร โดยใส่ขยะลงในถุงดำเดียวกันแบบไม่มีการแบ่งแยกชนิดที่ชัดเจนว่า เป็นขยะประเภทใด และในการเก็บขยะจากเทศบาล เมื่อมีรถขยะมารับก็นำถุงขยะรวมกันภายในรถ จะสังเกตว่าเจ้าหน้าที่เก็บขยะไม่ได้คัดแยกขยะก่อนทิ้งและการคัดแยกบนรถขยะมีพื้นที่จำกัด แยกได้แค่บางส่วน เช่น กระดาษ แก้ว พลาสติก ขวดน้ำPET ขยะที่ได้ จะนำไปเทที่โรงงานกำจัดขยะ จะเห็นได้ว่า

ท้ายที่สุดขยะทั้งหลายจะกลายเป็นขยะมูลฝอยที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ มากถึง 64% ของปริมาณขยะทั้งหมด สำหรับขยะรีไซเคิลนั้น เป็นขยะที่พบมากเป็นอันดับที่สองในกองขยะ กล่าวคือ พบประมาณ 30% ของปริมาณขยะทั้งหมด ในการจัดการขยะให้มีประสิทธิภาพนั้น ประกอบด้วย 3R ได้แก่ Reduce Reuse และ Recycle

Reduce คือ การลดปริมาณขยะ เช่น การบริโภค อาจจะใช้ถุงผ้าในการจับจ่ายใช้สอย การไม่ใช้วัสดุที่ทำจากพลาสติก ลดการเกิดขยะให้น้อยที่สุด ขยะที่จะออกสู่ระบบก็จะลดลง เช่น การใช้กระดาษแทนการใช้พลาสติก เป็นต้น Reuse เป็นการนำวัสดุเดิมหรือบรรจุภัณฑ์เดิมกลับมาใช้ใหม่ จะถูกทิ้งเป็นขยะ หากนำมารวบรวม อาจสามารถนำมาใช้ใหม่ได้ เช่น ขวดแก้ว กระดาษ ขวดพลาสติก เป็นต้น หรือขยะอินทรีย์ ก็อาจนำมาเข้ากระบวนการใหม่ ทำเป็นปุ๋ย หรือดินที่เอาไปใช้ประโยชน์ต่อได้ Recycle เป็นการนำขยะบางชนิดกลับมาหมุนเวียนใช้ใหม่ เช่น การนำวัสดุหรือบรรจุภัณฑ์ของเครื่องใช้แล้ว กลับมาผ่านกระบวนการเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ และหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ นอกจากนี้จะช่วยลดปริมาณขยะได้ ยังช่วยลดการใช้ทรัพยากรที่เป็นวัตถุดิบได้ด้วย เช่นการนำขวดพลาสติกประเภท PET หรือขวดน้ำดื่มแบบใส เข้าสู่กระบวนการบดบอย และนำไปหลอม แปรสภาพเป็นเม็ดพลาสติก นำมาขึ้นรูปเป็นบรรจุภัณฑ์ใหม่ เช่น กระดาษต้นไม้ ถังน้ำ ที่รองแก้ว ตะกร้า เป็นต้น (ที่มา."ขยะเมืองไทย" ปัญหาใหญ่ ที่ทุกคนต้องช่วยกัน - Salary Investor)

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1 เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ที่มีผลต่อพฤติกรรมการแยกคัดขยะรีไซเคิลของประชาชน ตำบลบ้านระภาส จังหวัดสมุทรปราการ
- 2 เพื่อศึกษาทัศนคติที่มีผลต่อพฤติกรรมการแยกคัดขยะรีไซเคิลของประชาชน ตำบลบ้านระภาส จังหวัดสมุทรปราการ
- 3 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการคัดแยกขยะรีไซเคิลของประชาชน ตำบลบ้านระภาส จังหวัดสมุทรปราการ

สมมติฐานของการวิจัย

- 1 ปัจจัยด้านประชากรแตกต่างกัน ได้แก่ เพศ, อายุ, อาชีพ, การศึกษา และรายได้ มีผลต่อพฤติกรรมการคัดแยกขยะรีไซเคิลที่ต่างกัน
- 2 ทัศนคติของประชาชนที่แตกต่างกัน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ อารมณ์ ความรู้สึกพฤติกรรม ความประพฤติ มีผลต่อพฤติกรรมการคัดแยกขยะรีไซเคิลที่ต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา งานวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษา เรื่องพฤติกรรมการคัดแยกขยะรีไซเคิลของประชาชน ตำบลบ้านระกาศ จังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ทักษะด้านความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกและพฤติกรรมความประพฤติ และพฤติกรรมการคัดแยกขยะรีไซเคิล

ตัวแปรต้น/ ตัวแปรอิสระ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ สถานภาพส่วนบุคคลของประชาชน ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้ และทัศนคติ ด้านความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และพฤติกรรมความประพฤติ

ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมที่เกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมาย (Who) ความต้องการ (What) ช่วงเวลา (When) วัตถุประสงค์ทางความคิด (Why) สถานที่ (Where) บุคคล (Who) มีการตัดสินใจอย่างไร (How) การคัดแยกขยะรีไซเคิลของประชาชน ตำบลบ้านระกาศ จังหวัดสมุทรปราการ

2. ขอบเขตด้านประชากร

เป็นกลุ่มประชากรที่พักอาศัยอยู่ใน ตำบลบ้านระกาศ จำนวนครัวเรือน 1,802 คน ทั้งหมด 6,618 คน (ที่มา ข้อมูลสภาพทั่วไป-องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านระกาศ (อบต.บ้านระกาศ) อําบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ (banrakad.go.th) ณ วันที่ 6 มิถุนายน 2565 โดยกำหนดกลุ่มตัวแทนประชากรเพื่อเป็นตัวแทนประชากรทั้งหมด จำนวน 400 คน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

เป็นกลุ่มประชากรที่อาศัยอยู่ในตำบลบ้านระกาศ ทั้ง 10 หมู่ ได้แก่ บ้านปึกกา บ้านบางนางเพ็ง บ้านระกาศ บ้านคลองใหญ่ บ้านคลองระกาศ(เกาะล่าง) บ้านคลองระกาศ (เกาะบน) บ้านคลองระกาศ บ้านคลองบางกง บ้านคลองปิ่นแก้ว บ้านคลองไทรโยค ทำการศึกษาสภาพแวดล้อมของแหล่งชุมชน สถานศึกษา อนามัย สาธารณสุข สถาบันและองค์กรทางศาสนา บ้านเรือน หอพัก ร้านค้า ร้านอาหาร ตลาดสดใน ตำบลบ้านระกาศ จังหวัดสมุทรปราการ

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ทำการเก็บข้อมูลตั้งแต่ เดือน มิถุนายน 2565 - สิงหาคม 2565 ระยะเวลา 3 เดือน

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับประชากรศาสตร์

ยุบล เบลูจรงค์กิจ (2542, หน้า 44-52)ได้กล่าวถึงแนวคิดความคิดด้านประชากรนี้เป็นทฤษฎีที่ใช้หลักการของความเป็นเหตุเป็นผล กล่าวถึงพฤติกรรมต่างๆของมนุษย์เกิดขึ้นตามแรงบังคับจากภายนอกมา กระตุ้นเป็นความเชื่อที่ว่าคนที่มีคุณสมบัติทางประชากรที่แตกต่างกันจะมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันไปด้วยซึ่งแนวคิดตรงนี้ตรงกับทฤษฎีกลุ่มสังคม (Social Categories Theory) ของ Defleur and Bell-Rokeach (1996) ที่

อธิบายว่าพฤติกรรมของบุคคลเกี่ยวข้องกับลักษณะต่างๆของบุคคลหรือลักษณะทางประชากรซึ่งลักษณะเหล่านี้ อธิบาย เหตุผลเป็นกลุ่มได้คือบุคคลที่มีพฤติกรรมคล้ายคลึงกันมักจะอยู่กลุ่มเดียวกันดังนั้นบุคคลที่อยู่ในลำดับ ชั้นทางสังคมเดียวกันจะเลือกรับและตอบสนองต่อเนื้อหาข่าวสารในแบบเดียวกันและทฤษฎีความแตกต่าง ระหว่างบุคคล (Individual Differences Theory) ซึ่งทฤษฎีนี้ได้รับการพัฒนาจากแนวความคิดเรื่องสิ่งเร้าและการ ตอบสนองหรือทฤษฎี เอส-อาร์ (S-R Theory) ในสมัยก่อนและได้นำมาประยุกต์ใช้อธิบาย เกี่ยวกับการสื่อสาร ว่าผู้รับสารที่มีคุณลักษณะที่แตกต่างกันจะมีความสนใจต่อข่าวสารที่แตกต่างกัน

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

องค์ประกอบของทัศนคติ ประกอบด้วย

1. องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Component) คือทัศนคติที่จะสะท้อนให้เห็นถึงความ เชื่อความคิดเห็นความรู้และข้อมูลที่บุคคลหนึ่งมีซึ่งความเชื่อจะแสดงให้เห็นถึงความคิดของคนหรือสิ่งของและ ข้อสรุปที่บุคคลได้มีต่อบุคคลหรือสิ่งของนั้นๆ

2. องค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึก (Affective Component) คือความรู้สึกเฉพาะอย่างซึ่งเกี่ยวข้องกับ ผลกระทบส่วนบุคคล ซึ่งได้จากสิ่งเร้าหรือสิ่งที่เกิดก่อนทำให้เกิดทัศนคติ

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) คือความตั้งใจที่จะประพฤติในทางใดทางหนึ่ง โดยมีรากฐานมาจากความรู้สึกเฉพาะเจาะจงของบุคคลหรือทัศนคติของบุคคล

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดทัศนคติ

ลัดดา กิติวิภาค (2545: 26) ได้อธิบายการเกิดทัศนคติไว้ 5 ประการสรุปได้ดังนี้

1. เกิดจากการเรียนรู้ ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู การได้รับการอบรมจากครอบครัว หรือเป็นการเลียนแบบ ซึ่งเป็นการถ่ายทอดทัศนคติจากบุคคลที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

2. เกิดจากประสบการณ์ที่สั่งสมกันมาของบุคคล ซึ่งเป็นการประสบพบด้วยตนเองอาจจะในด้านดี หรือไม่ดีสิ่งที่ได้รับประสบพบนี้จะมีผลต่อทัศนคติของบุคคลดังกล่าวในเวลาต่อมา

3. เกิดจากประสบการณ์ที่เป็นผลให้เราจดจำไปนานเป็นประสบการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นทันทีทันใดหรือ เกิดอย่างไม่น่าเชื่อว่าจะเป็นไปได้

4. เกิดจากบุคลิกภาพส่วนตัวของบุคคลที่เป็นลักษณะพิเศษบุคลิกภาพเหล่านี้จะมีผลต่อทัศนคติของ บุคคลด้วย

5. เกิดจากสื่อมวลชนต่างๆการเสนอข่าวหรือข้อมูลต่างๆของสื่อมวลชนล้วนมีอิทธิพลต่อทัศนคติ ของ บุคคลแทบทั้งสิ้น

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม

พฤติกรรม (Behavior) หมายถึง การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ทั้งที่สามารถสังเกตได้และที่สังเกตไม่ได้ โดยใช้เครื่องมือวัดทางอ้อมทั้งที่รู้สึกตัวและไม่รู้สึกตัว

ตามหลักการของ Norm Activation Theory กล่าวว่า มนุษย์จะแสดงพฤติกรรมหรือเปลี่ยน พฤติกรรมไปในแนวทางที่สนับสนุนเป้าหมายที่ตั้งไว้ของตนเองก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นเกิดจิตสำนึกในใจ ถึงสิ่งที่ถูกต้องและเชื่อมโยงไปถึงความคาดหวังถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นตามมา ซึ่งเป็นผลมาจากคุณค่าที่มี อยู่ในสิ่งที่พิจารณา (Values) ความเชื่อหรือการรับรู้ในคุณค่าของสิ่งนั้น ๆ (Beliefs) และบรรทัดฐาน ของบุคคล (Personal Norm) ทั้งนี้ความสำเร็จในการเปลี่ยนพฤติกรรม จะเป็นผลมาจากการปลุกเร้า บรรทัดฐานเชิงมโนธรรม (Moral Norm) ให้เกิดขึ้นในบุคคล

จากความหมายต่างๆของพฤติกรรมที่กล่าวไว้ สรุปได้ว่า พฤติกรรม คือการแสดงออกเพื่อโต้ตอบกับสิ่งเร้าต่างๆที่อยู่รอบตัว ด้วยวิธีการที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งประกอบด้วย

1. พฤติกรรมภายนอก คือ พฤติกรรมที่มองเห็นด้วยตาเปล่าเช่นการกระทำ การพูด การเดิน การวิ่ง ซึ่งเป็นลักษณะอาการที่แสดงออกมาให้เห็นและสามารถวัดได้

2. พฤติกรรมภายใน คือ พฤติกรรมที่ไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตา จะอยู่ในจิตใจ เช่นการคิด ความรู้สึก ความเชื่อ ค่านิยม ทศนคติ เป็นพฤติกรรมที่มองไม่เห็นแต่วัดได้ โดยใช้เครื่องมือหรือวิธีการศึกษา ทั้งนี้บุคคลจะแสดงพฤติกรรมแตกต่างกันออกไปตามสภาพแวดล้อม ซึ่งการรับรู้ทางสังคมมีอิทธิพลสูงมากต่อพฤติกรรมของบุคคล เพราะเมื่อบุคคลได้รับรู้ทางสังคมอย่างไร ก็จะแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับการรับรู้ทางสังคมเช่นนั้น

ข้อมูลเกี่ยวกับ การคัดแยกขยะรีไซเคิล

การคัดแยกขยะ คือการแยกขยะที่ใช้แล้ว ควรจะจัดการขยะแต่ละประเภทอย่างไร จึงจะเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและงบประมาณ หรือขยะชิ้นใดควรนำกลับมาใช้ใหม่ การคัดแยกเพื่อให้เกิดความสะดวกในการนำไปกำจัด หรือนำไปใช้ประโยชน์ได้ใหม่ ขยะแบ่งออกเป็น 4 ประเภท

1. ขยะเศษอาหารหรือขยะที่เน่าเสียได้ เป็นขยะที่ย่อยสลายได้ง่าย มีความชื้นมาก สังกัดเหม็น ได้อย่างรวดเร็ว ขยะประเภทนี้ กำจัดและนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยการหมักทำปุ๋ย ใช้ในการเกษตรได้

2. ขยะรีไซเคิล หรือขยะยังใช้ได้ ขยะประเภทนี้บางส่วนสามารถแยกนำมาแปรรูปกลับมาใช้ใหม่ได้ เป็นการประหยัดพลังงานและทรัพยากร สำหรับขยะรีไซเคิล มีวิธีการคัดแยกประเภท

3. ขยะพิษ/อันตราย ถือเป็นขยะอันตรายที่จำเป็นต้องแยกทิ้ง ต่างหาก เนื่องจากสมบัติทางกายภาพ เคมี และชีวภาพ

4. ขยะที่ต้องทิ้ง เป็นขยะที่ไม่สามารถนำรีไซเคิลได้ และไม่สามารถแยกเป็นประเภทต่างๆ ได้ ทำให้ต้องทิ้งเพื่อให้รถมาเก็บขนไปทำลายหรือการกำจัดต่อไป (ที่มา.512280566.pdf (kongthanu.go.th))

การรีไซเคิล (Recycle) เป็นการจัดการวัสดุเหลือใช้ที่กำลังจะเป็นขยะ โดยนำไปผ่านกระบวนการแปรสภาพ โดยเฉพาะการหลอม เพื่อให้เป็นวัสดุใหม่แล้วนำกลับมาใช้ได้ อีก ซึ่งวัสดุที่ผ่านการแปรสภาพนั้นอาจจะ เป็นผลิตภัณฑ์เดิมหรือผลิตภัณฑ์ใหม่

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นางสาววรรณ เกลยบุญ (2556) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้และทัศนคติต่อพฤติกรรม การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี ผลวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้ ด้านการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับปานกลางมีทัศนคติด้านการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับดีมีพฤติกรรม การจัดการขยะมูลฝอยส่วนใหญ่ในระดับดีผลการศึกษาเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันจะมี พฤติกรรมการจัดการขยะที่ต่างกันความรู้และทัศนคติในการจัดการขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมใน การจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้และทัศนคติที่ดี ด้านการจัดการขยะมูลฝอยจะมีพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยสม่ำเสมอ

นายทศพร อารณพงษ์ (2559) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการขยะของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง นางรอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งได้ศึกษาสภาพปัญหาและการจัดการขยะตามหลัก 3R คือ ลดการใช้ (Reduce) ใช้ซ้ำ(Reuse) การใช้ทรัพยากรที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ (Recycle) ผล การศึกษาพบว่าปัจจัยที่มี ผลต่อการจัดการขยะในเขตเทศบาลเมืองนางรอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ถึงระดับมาก โดยค่าเฉลี่ย อยู่ในช่วง 3.39 – 3.57อย่างไรก็ตามในภาพรวมของกลุ่มประชากรพบว่าปัจจัยด้าน อายุ, ด้านอาชีพ, ด้านระดับการศึกษา, ด้าน ระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชน, ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีผลต่อการ จัดการขยะแบบ 3R ของ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองนางรอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

พิเชษฐ คงนอก(2555) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาการจัดการขยะของชุมชนเทศบาลตำบลคอนหวาย อำเภอ โนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องขยะ อยู่ในเกณฑ์ดีมาก แต่มีพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในเกณฑ์พอใช้ การวิจัยนี้พบว่าเพศและอายุไม่ใช่เป็นตัวแปร หลักที่ความเข้าใจการจัดการขยะชุมชนในขณะที่ระดับการศึกษารายได้และอาชีพเป็นตัวแปรที่ควบคุม ความสามารถในการตอบแบบสอบถาม เมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างละเอียดพบว่าบุคคลที่มีระดับการศึกษา

และรายได้สูงและประกอบอาชีพรับราชการและรัฐวิสาหกิจมีความเข้าใจในการจัดการขยะที่ดี มีความสัมพันธ์กัน โดยตรง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือประชาชนในตำบลบ้านระกาศ จำนวน 400 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลถามคัดกรองเพื่อให้ข้อมูลที่ได้รับตามกลุ่มของประชาชน ตำบลบ้านระกาศ จังหวัดสมุทรปราการ โดยมีคำถามจำนวน 1 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามจะเป็นลักษณะ คำถามแบบปลายปิด (Closed Ended Question) มีตัวเลือกให้เลือกตอบ (Multiple Choice) จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเพื่อวัดทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับการคัดแยกขยะรีไซเคิล โดยประกอบไปด้วย ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านอารมณ์ความรู้สึก ด้านพฤติกรรมและความประพฤติ จำนวน 15 ข้อ

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เพื่อพิสูจน์ความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นแบบสอบถาม มีขั้นตอนในการตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมคัดแยกขยะรีไซเคิลของประชาชน ตำบลบ้านระกาศ จังหวัดสมุทรปราการ จากหนังสือ เอกสารทางวิชาการ วารสารกรรม ผลงานวิจัยต่าง ๆ แนวคิดและทฤษฎี เพื่อกำหนดขอบเขตให้ครอบคลุมเนื้อหาของกรวิจัย

2. กำหนดขอบเขตหรือนิยามตัวแปรที่เกี่ยวกับ พฤติกรรมคัดแยกขยะรีไซเคิลของประชาชน ตำบลบ้านระกาศ จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Content Validity) แล้ววิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC โดยคะแนนที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ทั้งหมด 3 ท่าน ประกอบด้วย

2.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์มนตรี จรุงเดชากุล อาจารย์ประจำหลักสูตร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2.2 รองศาสตราจารย์ชนบพันธุ์ เอี่ยมโอภาส อาจารย์ประจำหลักสูตร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2.3 อาจารย์ ดร. ณัฐวุฒิ ฮันตระกูล อาจารย์ประจำหลักสูตร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มประชากรในงานวิจัยฉบับนี้ จำนวน 40 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการวัดความคงที่ภายใน (Internal Consistency) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ซึ่งเกณฑ์ของค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ที่เหมาะสมจะต้องมีค่า มากกว่า 0.70 ขึ้นไป จากนั้นนำคำถามที่มีมาตรวัดเป็น Interval scale มาคำนวณสัมประสิทธิ์ความน่าเชื่อถือด้วยวิธีของครอนบาค ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคำถาม 3 ด้าน ดังนี้

คำถามข้อมูลประชากรศาสตร์ คำถามทัศนคติด้านการคัดแยกขยะ คำถามด้านพฤติกรรมการคัดแยกขยะรีไซเคิล รวมคะแนน 74 คะแนน ผล 24.66

4. ผู้จัดทำนำแบบสอบถามในฉบับสมบูรณ์ แล้วนำแบบสอบถามนั้น ไปดำเนินการเก็บข้อมูล

วิธีการเก็บข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีแบบสอบถาม (Online Questionnaire) เป็นเครื่องมือวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล 10 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านปึกกา บ้านบางนางเพ็ง บ้านระกาศ บ้านคลองใหญ่ บ้านคลองระกาศเกาะล่าง บ้านคลองระกาศ บ้านคลองระกาศเกาะบน บ้านคลองบางกง บ้านคลองปิ่นแก้ว บ้านคลองไทรโยค จำนวน 400 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญหรือตามความสะดวก (Convenience Sampling)

2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ ตำราที่ เกี่ยวข้อง วิทยานิพนธ์ เอกสารงานวิจัยต่าง ๆ เป็นแนวทางประกอบการวิจัย

วิธีวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square) เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ และการแจกแจงข้อมูล ความถี่ของข้อมูล และใช้การทดสอบโดยเป็นคำถาม 6H1H เกี่ยวกับพฤติกรรมการคัดแยกขยะรีไซเคิลของประชาชน ในตำบลบ้านระกาศ จังหวัดสมุทรปราการ

3. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล โดยใช้การหาค่าความถี่ (Frequency) และ ร้อยละ (Percentage) และวิเคราะห์พฤติกรรมการคัดแยกขยะรีไซเคิล 6W1H ของประชาชน ตำบลบ้านระกาศ จังหวัดสมุทรปราการ โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เป็นการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐานโดยใช้วิธีทดสอบ Chi-Square เพื่อหาความสัมพันธ์ในการทดสอบสมมติฐานที่ 2

ผลการวิจัย

ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 62.0 ส่วนใหญ่เป็นช่วงอายุ 20 – 39ปี คิดเป็น ร้อยละ 58.5 มีสถานะ โสด คิดเป็นร้อยละ 49.5 ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็น ร้อยละ 63.8 มีอาชีพพนักงานบริษัท/โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 63.0 ส่วนใหญ่มีรายได้ 10,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.5

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน ได้แก่ เพศ, อายุ, สถานภาพ, การศึกษา, อาชีพ และรายได้ มีผลต่อพฤติกรรมการคัดแยกขยะรีไซเคิลของประชาชน ตำบลบ้านระกาศ จังหวัดสมุทรปราการที่ต่างกัน ใครในครัวเรือนของท่านมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมแยกขยะรีไซเคิลบ่่อยที่สุด ขึ้นกับ อายุ อาชีพ รายได้ พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสถานภาพ ระดับการศึกษา พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05ขยะรีไซเคิลประเภทใดที่ครัวเรือนของท่านคัดแยกไว้บ่่อยที่สุด ขึ้นกับ สถานภาพ ระดับการศึกษา พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในครัวเรือนของท่านมีการนำขยะรีไซเคิลไปทิ้งในช่วงเวลาใดเป็นประจำ ขึ้นกับ อาชีพ พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ รายได้ พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ท่านคัดแยกขยะรีไซเคิลบ่่อยเพียงใด ขึ้นกับ เพศ อายุ พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ0.5 และ รายได้ พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ท่านคัดแยกขยะเพื่ออะไร พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ท่านคัดแยกขยะรีไซเคิลที่ใดบ่่อยที่สุด ขึ้นกับ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพและ รายได้ พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ท่านมีการจัดการขยะรีไซเคิลในบ้านท่านอย่างไร พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยสมมติฐานที่ 2 ทักษะคดีด้านการคัดแยกขยะที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการคัดแยกขยะรีไซเคิลที่ต่างกัน ใครในครัวเรือนของท่านมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมแยกขยะรีไซเคิลบ่่อยที่สุด พบว่า ทักษะคดีด้านการคัดแยกขยะ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ขยะรีไซเคิลประเภทใดที่ครัวเรือนของท่านคัดแยกไว้บ่่อยที่สุด พบว่า ทักษะคดีด้านการคัดแยกขยะ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในครัวเรือนของท่านมีการนำขยะรีไซเคิลไปทิ้งในช่วงเวลาใดเป็นประจำ พบว่า ทักษะคดีด้านการคัดแยกขยะ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ท่านคัดแยกขยะรีไซเคิลบ่่อยเพียงใด พบว่า ทักษะคดีด้านการคัดแยกขยะ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ท่านคัดแยกขยะเพื่ออะไร พบว่า ทักษะคดีด้านการคัดแยกขยะ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ท่านคัดแยกขยะรีไซเคิลที่ใดบ่่อยที่สุด พบว่า ทักษะคดีด้านการคัดแยกขยะ ไม่มี

นัยสำคัญทางสถิติ ท่านมีการจัดการขยะรีไซเคิลในบ้านท่านอย่างไร พบว่าทัศนคติด้านการคัดแยกขยะ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกัน มีผลต่อมีผลต่อพฤติกรรมกรรมการคัดแยกขยะรีไซเคิลของประชาชน ตำบลบ้านระกาศ จังหวัดสมุทรปราการที่ต่างกัน ผลการศึกษาพบว่าประชาชนในตำบลบ้านระกาศ จังหวัดสมุทรปราการนั้น ส่วนมาก ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 20 – 39 ปี โสด จบการศึกษาระดับชั้นปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท/โรงงาน มีรายได้ 10,001 – 30,000 บาท พบว่าตัวท่าน มีการคัดแยกขวดพลาสติกในครัวเรือนมากที่สุด โดยช่วงเวลาที่มีการนำขยะรีไซเคิลไปทิ้งในช่วงเวลา 16.00น.-19.00น.ส่วนใหญ่จะมีการคัดแยกขยะรีไซเคิลไว้เป็นประจำ เพื่อให้ง่ายต่อการทิ้ง และมีการคัดแยกขยะที่บ้านมากที่สุด หลังจากคัดแยกแล้วมีการจัดการขยะรีไซเคิล โดยการแยกไว้เป็นประเภทเตรียมขาย หรือนำกลับมาใช้ใหม่ได้ **สุรพงษ์ โสชนะเสถียร(2533)** ให้ความหมายว่า พฤติกรรมเป็นการแสดงออกของบุคคล โดยมาพื้นฐานมาจากความรู้ และทัศนคติ การที่บุคคลมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน เนื่องมาจากการมีความรู้ และทัศนคติที่ต่างกัน ความแตกต่างกันในการแปลความสารตนเองได้ จึงก่อให้เกิดประสบการณ์ที่ต่างกัน อันมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของบุคคล **พิเชษฐ์ กงนอก (2555)** ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาการจัดการขยะของชุมชนเทศบาลตำบลดอนหวาย อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา เพื่อตรวจสอบระดับความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับขยะและพฤติกรรมกรรมการจัดการขยะรวมถึงศึกษาอิทธิพลของอายุ เพศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา ระดับรายได้และอาชีพต่อความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับขยะและพฤติกรรมของประชากรในพื้นที่ตำบลดอนหวาย อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา เครื่องมือที่ใช้ ในการศึกษาคือแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องขยะ อยู่ในเกณฑ์ดีมาก แต่มีพฤติกรรมกรรมการจัดการขยะอยู่ในเกณฑ์พอใช้ การวิจัยนี้พบว่าเพศและอายุไม่ใช่เป็นตัวแปรหลักที่ความเข้าใจการจัดการขยะชุมชนในขณะที่ระดับการศึกษารายได้และอาชีพเป็นตัวแปรที่ควบคุมความสามารถในการตอบแบบสอบถาม เมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างละเอียดพบว่าบุคคลที่มีระดับการศึกษาและรายได้สูงและประกอบอาชีพรับราชการและรัฐวิสาหกิจมีความเข้าใจในการจัดการขยะที่ดี มีความสัมพันธ์กันโดยตรง

สมมติฐานที่ 2 ทัศนคติด้านการคัดแยกขยะที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการคัดแยกขยะรีไซเคิลที่ต่างกัน จากการวิเคราะห์โดยใช้เครื่องมือการศึกษาพฤติกรรมของประชาชน (6W1H) Who ใครในครัวเรือนของท่านมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมแยกขยะรีไซเคิลบ่อยที่สุด What ขยะรีไซเคิลประเภทใดที่ครัวเรือนของท่านคัดแยก

ไว้บ่อยที่สุด When ในครัวเรือนของท่านมีการนำขยะรีไซเคิลไปทิ้งในช่วงเวลาใดเป็นประจำ Why ท่านคัดแยกขยะเพื่ออะไร Where ท่านคัดแยกขยะรีไซเคิลที่ใดบ่อยที่สุด Who ท่านคัดแยกขยะรีไซเคิลบ่อยเพียงใด How ท่านมีการจัดการขยะรีไซเคิลในบ้านท่านอย่างไร พบว่า ทักษะคิดด้านการคัดแยกขยะ กับพฤติกรรมการคัดแยกขยะรีไซเคิล พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ **นายทศพร อภรณ์พงษ์ (2559)** ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการขยะของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองนางรอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งได้ศึกษาสภาพปัญหาและการจัดการขยะตามหลัก 3R คือ ลดการใช้ (Reduce) ใช้ซ้ำ (Reuse) การใช้ทรัพยากรที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ (Recycle) ในการศึกษาได้ นำปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะของประชาชน การศึกษาทำโดยการเก็บข้อมูลผ่านแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 386 คน ทำการสุ่มตัวอย่าง แปลผลและวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการขยะในเขตเทศบาลเมืองนางรอง อำเภอรอง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก โดยค่าเฉลี่ย อยู่ในช่วง 3.39 – 3.57 อย่างไรก็ตามในภาพรวมของกลุ่มประชากรพบว่าปัจจัยด้านอายุ, ด้านอาชีพ, ด้านระดับการศึกษา, ด้าน ระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชน, ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีผลต่อการจัดการขยะแบบ 3R ของ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองนางรอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาที่ได้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนจัดการขยะในชุมชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1. การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษา เฉพาะประชาชนที่อยู่ในตำบลบ้านระกาศ จังหวัดสมุทรปราการ เท่านั้น ดังนั้นในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการขยายขอบเขตในการศึกษาให้กว้างและครอบคลุมยิ่งขึ้น เช่น อาจเพิ่มเป็นอำเภอบางบ่อ เพื่อให้ทราบความคิดเห็น ทักษะคิดของประชาชนที่มีความหลากหลายขึ้น ซึ่งอาจมีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ได้
2. ควรให้มีการนำสถิติอื่นมาใช้ในการวิเคราะห์ที่นอกเหนือจากที่นำมาใช้ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่หลากหลายขึ้น การวิเคราะห์ที่มีความแตกต่าง ทำให้เกิดความน่าสนใจและสามารถนำมาใช้ประโยชน์อื่นได้
3. ตัวแปรต้นเกี่ยวกับประชากรศาสตร์มีการจัดทำในเชิงนี้ค่อนข้างเยอะในปัจจุบัน เห็นว่า สามารถหาข้อมูลในเชิงนี้มาวิเคราะห์ และ ปรับเปลี่ยนตัวแปรต้นเป็นเรื่องอื่นแทน เพื่อที่จะได้มุมมองของงานออกมาในมิติที่ต่างกันออกไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

หน่วยงานหรือภาครัฐในด้านของสาธารณสุข อนามัย สามารถนำงานวิจัยนี้ไปปรับใช้ในเรื่องของการดูแลและจัดการการทิ้งขยะ โดยประชากรส่วนใหญ่มีพฤติกรรมคัดแยกขยะ และสามารถคัดแยกขยะได้เอง แต่ยังคงอาศัยหน่วยงานเข้ามาคอยบริการ หรือบริหารขยะ เพื่อให้แยกได้ถูกต้องยิ่งขึ้น ทักษะคติของประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการแยกขยะ เพราะช่วยลดปัญหาขยะในสังคม และยังสามารถสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชนได้ หากภาครัฐหรือหน่วยงาน ให้การสนับสนุนการบริหารจัดการและการคัดแยกขยะ ให้มีความน่าสนใจ และคนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ จะช่วยลดปัญหาขยะในสังคมได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้ประกอบการเองยังสามารถนำงานวิจัยนี้ไปต่อยอด เพราะ ให้ทราบถึงปริมาณขยะแต่ละประเภท มีขยะแบบใดมากที่สุดที่ประชาชนให้ความสนใจ ภาคเอกชนสามารถนำข้อมูลนี้ไปจัดตั้งเป็นอุตสาหกรรม ในการจัดการขยะรีไซเคิลขยะในตำบลบ้านระกาศได้

เอกสารอ้างอิง

กรมควบคุมมลพิษ. (2561). รายงานสถานการณ์สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศไทย ปี พ.ศ.2561.

กรุงเทพมหานคร: กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมอนามัย. ค้นเมื่อ 4 มิถุนายน 2565, จาก <https://www.topnews.co.th/news/334507>

การคัดแยกขยะ. ค้นเมื่อ 4 มิถุนายน 2565, จาก http://www.khuamung.go.th/fileupload/tip/tb_tip_31_1.pdf

ขยะเมืองไทยปัญหาใหญ่ ที่ทุกคนต้องช่วยกัน. Salary Investor. ค้นเมื่อ 4 มิถุนายน 2565, จาก <https://salaryinvestor.com/inspire/case-study/waste-problem/>

คู่มือการคัดแยกขยะเพื่อขยะรีไซเคิล ธนาคารรีไซเคิล. ค้นเมื่อ 4 มิถุนายน 2565, จาก <http://www.kongthanu.go.th/fileupload/512280566.pdf>

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านระกาศ. ค้นเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2565, จาก <http://banrakad.go.th/public/location/data/index/menu/24>

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2540). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 7).

ฉบับปรับปรุงใหม่ล่าสุด. กรุงเทพฯ: เจริญผล.

ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ (2542). การวิเคราะห์ผู้รับสาร, กรุงเทพมหานคร: ที.พี.พรินท์.

ปรมะ สตะเวทิน (2546). หลักนิเทศศาสตร์ กรุงเทพมหานคร : รุ่งเรืองสาส์น.

กรมควบคุมมลพิษ (2561). บทคัดย่อถอดบทเรียนความสำเร็จจากการจัดการขยะของประเทศญี่ปุ่น สิงคโปร์ เกาหลีใต้และไต้หวัน วนิดา เสริมเหลา และ สุภวัฏฒนากร วงศ์ธนวุธ วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

นางสาววรรณา เฉลยบุญ (2556). ความรู้และทัศนคติต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี

นายทศพร อารมณ์พงษ์ (2559). ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการขยะของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองนางรอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

พิเชษฐ์ คงนอก(2555). การจัดการขยะของชุมชนเทศบาลตำบลคอนหวาย อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

Philip Kotler, Kevin Lane Keller. (2016). Marketing Management. (15th ed.). New York:

Pearson Education Inc.